

چالش‌ها و فرصت‌های مشاوران مدرسه در کار با دانش آموزان ناراضی جنسیتی: مرور سیستماتیک

The Opportunities Challenges School Counselors Face Working with Students with Gender Dysphoria: A Systematic Review

Dr. Abbas Javaheri*

Assistant Professor, Faculty of Psychology and Educational Sciences, University of Tehran, Tehran, Iran.

javaheri.m@ut.ac.ir

Motahareh Vakili

M.A Of School Counselling, Faculty of Psychology and Educational Sciences, University of Tehran, Tehran, Iran.

دکتر عباس جواهری (نویسنده مسئول)

استادیار، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه تهران، تهران، ایران.

مطهره وکیلی

کارشناسی ارشد مشاوره مدرسه، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی،
دانشگاه تهران، تهران، ایران.

Abstract

The term "gender dysphoria" is used for those who experience a mismatch between their gender-related experience and the gender identity they have been assigned to when born. Recent studies show that students with gender dysphoria face unique challenges, and this also could create new challenges for school counselors working with them. The aim of this study was to present the opportunities and challenges school counselors face interacting with students with gender dysphoria. For the purpose of including relevant studies and resources, We used valid scientific databases such as Taylor & Francis, PubMed, Elsevier, Magiran, Noormags, and SID. We also included results found using Google Scholar and ScienceDirect to extend the breadth and depth of the review process. Moreover, we specifically included keywords such as "school counselor", "gender identity", "transexual", "gender dysphoria" and "gender dissatisfaction". Out of 60 related studies, 7 papers met the criteria for inclusion in this study. The results indicate the significance of counselor education in working with students with gender dysphoria; also, it highlights the necessity of more investigation about the topic and formulating intervention programs for working with the target population.

چکیده

اصطلاح ناراضایتی جنسیتی برای کسانی به کار می‌رود که ناهمانگی بازی بین تجربه جنسیتی و جنسیت تخصیص شده در بدن تولد آنها وجود دارد. مطالعات اخیر نشان می‌دهد که دانش آموزان ناراضی جنسیتی در مدرسه شرایط نامطلوبی دارند که چالش‌هایی برای مشاوران مدرسه ایجاد کرده است. هدف این مطالعه ارائه تصویر روشنی از فرصت‌ها و چالش‌های مشاوران مدرسه در کار با دانش آموزان ناراضی جنسیتی است. در این مطالعه مروری، به منظور یافتن منابع و مطالعات مرتبط، از پایگاه Taylor & Francis, PubMed Elsevier, Magiran, Noormags, SID استفاده شده است. همچنین برای بررسی دقیق تر ازموتورهای جستجوی Google Scholar و ScienceDirect از کلمات کلیدی مانند نیز کمک گرفته شده است. جستجو با استفاده از کلمات کلیدی مانند "مشاور مدرسه", "دانش آموزان ناراضی جنسیتی", "دانش آموزان Transsexual" و "هویت جنسیتی" در مقالات فارسی و English students", "Gender identity" "dysphoria" در مقالات انگلیسی انجام شده است. از مجموع ۶۰ مقاله مرتبط، ۷ مقاله شرایط ورود به پژوهش را داشته اند. نتایج تحقیقات، اهمیت آموزش مشاوران برای کار با دانش آموزان ناراضی جنسیتی، ضرورت بررسی‌های بیشتر و طراحی برنامه‌های مداخله‌ای اصولی را با توجه به نیازهای این افراد نشان می‌دهد.

Keywords: school counselor, gender dysphoria, gender identity disorder, systematic review, transsexual.

واژه‌های کلیدی: مشاور مدرسه، ناراضی جنسیتی، اختلال هویت جنسیتی، مرور سیستماتیک، Transsexual

ویرایش نهایی: مرداد ۱۴۰۰

پذیرش: فروردین ۱۴۰۰

دریافت: اسفند ۹۹

نوع مقاله: مروری سیستماتیک

مقدمه

یکی از مهم‌ترین وجوده هويت انساني، هويت جنسیتی^۱ است. اينکه انساني زن ناميده شود يا مرد، پس از هستي و حيات او، مهم‌ترین وجه شناسايی فرد توسط خود و محيط پيرامون خود است (موحد و حسين زاده كاسمانی، ۱۳۹۱). هويت جنسیتی افراد به معنای احساسی است که فرد از زن يا مرد بودن خود دارد (منادي، ۱۳۹۲). معمولاً هويت جنسیتی درنوجوانی به طور كامل شکل می‌گيرد و تلقی هر فرد از خودش به عنوان موئت يا مذکر بودن ثابت می‌ماند. با اين وجود، برخی نيز در نوجوانی، شناخت درستی از هويت جنسیتی خود ندارند و سردرگم هستند (وكيلي، حاج حسيني و جواهرى، ۱۳۹۹). در واقع همه ما از زمانی که خود را شناخته‌ایم و وجودمان را در اين جهان حس کرده‌ایم، خود را براساس ويزگي‌های جسماني درک کرده‌ایم. اين فرآيند به حدی طبیعی و خود به خودی است که هيچگاه پي به اهمیت آن، آنگونه که واقعاً هست نبرده‌ایم (اوجاني، مهرى نژاد و بيجاري، ۱۳۹۴).

در شرایط طبیعی، هويت جنسیتی افراد—يعني حس شخصی آن‌ها از زن و مرد بودنشان و صفت‌ها، ارزش‌ها و ويزگي‌های جنسیتی که به خود نسبت می‌دهند—با هنجارهایی که جامعه به زنانگی و مردانگی اختصاص می‌دهد، در يك جهت قرار دارد. اين افراد از نظر جامعه و خانواده‌هایشان، به لحاظ هويت جنسیتی طبیعی و بهنجار بهنظر می‌رسند که مشکلی از نظر هويت جنسیتی ندارند (منادي و فرشی صبح خیز، ۱۳۸۹). با اين وجود، درمواردي پيش می‌آيد که هويت جنسیتی افراد با هنجارهای جامعه همسو نیستند (کان، ۲۰۱۴). به طوري که آنان در ذهن و روان خویش، خود را متعلق به جنسی دیگر می‌بینند و باور دارند به اشتباه در قالب زن يا مرد متولد شده اند (جواهريان، ۱۳۸۵) که در راهنمای تشخيصی و آماری اختلال‌های روانی گرای توصیف اين افراد از اصطلاح ملال جنسیتی استفاده شده است (انجمن روانپژوهی آمریکا، ۲۰۱۳، ترجمه رضائی، فخرایی، نیلوفری، هاشمی آذر و شاملو، ۱۳۹۶).

به طور معمول دیده می‌شود که خانواده و جامعه از افراد ناراضی جنسیتی انتظار دارند، نقش‌های متناسب با جنسیت خود را پیذیرند و آنها را به دليل حرکات و رفتارهای جنس مخالف سرزنش می‌کنند که اين امر، درمواردي باعث انزواي اين افراد شده است. اين انزوا، ممکن است باعث ترک تحصيل و شکست تحصيلي شود. همچنین به دليل سردرگمي هويت، ممکن است اين افراد در سنین نوجوانی و مراحل كسب هويت، دچار مشكل شوند (زوکر و سوزن، ۱۹۹۸^۲). از طرفی مدرسه و عملکرد آن بر شکل گيري هويت افراد تاثير قابل توجهی دارد (صفري شالي و عبده‌مولائي، ۱۳۹۵). در مدارس ممکن است سياستي برای حمایت از هويت و گرایيش جنسیتی دانش آموزان وجود نداشته باشد (گلسن، ۲۰۱۷، به نقل از سيمونز و كوادرادو، ۲۰۱۹^۳). روزنهان و سليگمن^۴ (۱۹۵۵) درباره مشکلاتي که متوجه اين افراد است بيان می‌کنند که بسياری از اين افراد از نشان دادن خود در جمع اجتناب می‌کنند، از طرف خانواده طرد می‌شوند، به انزوا و تنهايي كشیده می‌شوند و حتی برای پذيرish هويت خود مشکلات متعددی دارند. حتی بعضی از نوجوانان به دليل تمسخر دانش آموزان و يا فشار مدرسه برای ملبس شدن به لباس کليشهای جنس تعبيين شده، از رفتن به مدرسه خودداري می‌کنند (садوک، سادوک و هكماران، ۲۰۱۵). از موارد ديگري که می‌تواند در شکل گيري هويت جنسیتی تاثيرگذار باشد، برچسبزنی است. برچسبزنی در مدرسه می‌تواند پيامدهای مهمی بر جای بگذارد. وقتی برچسبی به فردی زده شود، کندن اين برچسب کار دشواری است و وقتی که اتفاقی در مدرسه می‌افتد نخستین کسی که موردظن قرار می‌گيرد دانش آموزی است که برچسب مشکل ساز به او خورده است. برچسبزنی توسط گروه همسالان نيز صورت می‌گيرد. اهمیت برچسب‌هایی که گروه همسالان به فرد می‌زنند كمتر از برچسب‌های معلمان به دانش آموزان نیست (کوئن، ۲۰۰۵، ترجمه توسلی و فاضل، ۱۳۹۱). با اين وجود دیده می‌شود که به دانش آموزان ناراضی جنسیتی در مدارس برچسب‌هایي

1 gender identity

2 Kon

3 Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders

4 Gender dysphoria

5 Zucker & Susan

6 Glsen

7 Simons& Cuadrado

8 Rosenhan & Ssigman

9 Kaplan, Sadocks

1 Chen

مانند همجنس‌گرا زده می‌شود. همچنین ممکن است این دانش‌آموزان در مدرسه گروه‌های حمایتی نداشته باشند و معلمان نیز زمانی که آن‌ها مورد آزار و اذیت قرار می‌گیرند مداخله‌ای نکنند (کوسیو، گریتak، گیگا، ویلناز و دانیسچسکی^۱، ۲۰۱۶). پس می‌توان گفت که از مدارس انتظار می‌رود، مکانی امن برای تمام دانش‌آموزان باشند، اما متأسفانه تجارب دانش‌آموزان ترسنگندر نشان می‌دهد که آن‌ها با آسیب‌های روانی و جنسی در مدرسه مواجه هستند (وایمبرلی^۲، ۲۰۱۵).

دانش‌آموزانی که به عنوان افراد ناراضی جنسیتی شناخته می‌شوند، گزارش می‌دهند که مورد آزار و اذیت و قدری بیشتری قرار می‌گیرند و مدرسه به آن‌ها توجه لازم را ندارد (فردیکو و سگال^۳، ۲۰۱۵). پس بهتر است مشاوران بتوانند محیط امنی برای دانش‌آموزان فراهم کنند تا آن‌ها در مدرسه احساس امنیت داشته باشند و مسائل خود را بیان کنند (ساین و بورنر^۴، ۲۰۱۴). در صورت فراهم بودن حمایت‌های لازم، به طور معمول، مشاوران مدارس یکی اولین کسانی هستند که دانش‌آموزان اقلیت‌های جنسیتی به آن‌ها مراجعه می‌کنند (بایرد و هایز^۵، ۲۰۱۲). پس بهتر است محیط مدرسه به صورتی باشد که تسهیل خود کارآمدی و آموزش شغلی دانش‌آموزان ناراضی جنسیتی را فراهم آورد (سیمونز، کاشوبک، وست و آلدف^۶، ۲۰۱۴) زیرا موفقیت تحصیلی دانش‌آموزانی که خود را ترسنگندر می‌دانند می‌تواند به دلیل جو نامطلوب و خصم‌مانه مدرسه تحت تأثیر قرار گیرد. همچنین، احساس تعلق خاطر پایین به مدرسه، می‌تواند عواقب طولانی مدت تحصیلی داشته باشد، به طوری که، در این افراد میزان بالای ترک تحصیل و عملکرد تحصیلی پایین دیده می‌شود که می‌تواند نتیجه شرایط نامطلوب برای مدرسه است (فردیکو و سگال^۷، ۲۰۱۵).

از آنجایی که دانش‌آموزان بیشتر ساعات خود را در مدرسه می‌گذرانند، بنابراین مهم است که مدارس جو حمایتی مطلوبی را فراهم آورند (سوانسون و گتینر^۸، ۲۰۱۶). طبق نظریه برونفربرنر^۹، مشاوران مدارس لازم است که دانش و مهارت خود را ارزیابی کنند و پیش از شروع کار با اقلیت‌های جنسیتی در مدارس محدودیت‌ها و نقاط ضعف و قوت خود را در نظر بگیرند و سوال‌هایی از قبیل اینکه اعتقاد من درخصوص این افراد چیست؟ و آیا این افراد برای من پذیرفته شده هستند؟ را از خود پرسند (لاسیتر و سایفورد^{۱۰}، ۲۰۱۵). علاوه بر این، چگونگی تعامل مشاور با کادر مدرسه نیز باید مورد توجه قرار گیرد، توجه به این نکته لازم است که افرادی که با مشاور مدرسه در ارتباط هستند، مشاور مدرسه را مدافع عدالت و حقوق همه‌ی دانش‌آموزان بدانند (انجمن مشاوره مدرسه آمریکا^{۱۱}، ۲۰۱۶). همچنین برگزاری جلساتی در مورد مسائل مربوط به نوجوانان ناراضی جنسیتی، برای کارکنان مدرسه، نقش مهمی در ایجاد محیطی ایمن برای این دانش‌آموزان دارد (ساین و بورنر^{۱۲}، ۲۰۱۴). علاوه بر این، چن‌هایز^{۱۳} (۲۰۰۱) توصیه می‌کند که مشاوران مدرسه تاکید خود را بر نقاط قوت دانش‌آموزان ناراضی جنسیتی قرار دهند.

انجمن مشاوره مدرسه آمریکا، مسئولیت مشاوران مدارس را، در خصوص کار با دانش‌آموزانی که در اقلیت‌های جنسیتی هستند بیان می‌کند که عبارتند از: مشاوران مدرسه وظیفه اخلاقی و حرفة‌ای دارند که نیاز این دانش‌آموزان را همانند دیگر دانش‌آموزان رفع کنند و برنامه‌های مدارس به نیاز این دانش‌آموزان هم توجه کنند، مدافع حقوق دانش‌آموزان باشند و برای تسهیل در تغییر مدارس بکوشند. درواقع نکته حائز اهمیت این است که هویت‌های دانش‌آموزان در خلا شکل نمی‌گیرد، بنابراین چارچوب هویت‌های متقابل (مشاور و دانش‌آموز) باید در نظر گرفته شود و برنامه مشاوران شامل برنامه‌ریزی، مشاوره و فعالیت‌های پشتیبانی و حمایتی باشد (گودریچ و لوک^{۱۴}، ۲۰۱۵).

1 Koscik, Greytak, Giga, Villenas & Danischewski

2 Wiberly

3 Federico & Sehgal

4 SINGH& Brmes

5 Byrd & Hayes

6 Simons, Kashubeck-West, & Althof

7 Federico & Sehgal

8 Swanson, Gettiner

9 Bronfenbrenner's

1 Lassiter & Sifford	0
----------------------	---

1 American School Counselor Association	1
---	---

1 SINGH& Brmes	2
----------------	---

1 Chen-Hayes	3
--------------	---

1 Goodrich & Luke	4
-------------------	---

بهتر است مشاوران مدرسه برای برقراری عدالت در میان تمام دانش آموزان تلاش کنند و با افزایش آگاهی خود و همکاران، دیدگاه‌های منفی پیرامون دانش آموزان ترنسجندر را تغییر دهند (شای و داود^۱، ۲۰۱۷). این در حالی است که نتایج گزارش‌ها نشان می‌دهند که دانش آموزانی که خود را ترنس معرفی می‌کنند در مقایسه با همسالان خود در مدارس، میزان بالاتری از بدرفتاری را تجربه می‌کنند (دسل، کولیک، ورنیک و سالیوان، ۲۰۱۷^۲).

یکی از مهم‌ترین یافته‌های حاصل از نظرسنجی ملی انجام شده توسط^۳ GLSEN از دانش آموزانی که خود را دگرباشان جنسی معرفی کردند، حاکی از این بود که ۵۱٪ درصد از این دانش آموزان، زمانی که با مشاور صحبت می‌کردند احساس بهتری را تجربه می‌کردند و مشاور نقش مثبتی در روند زندگی‌شان داشتند (سانگ و کاسیو، ۲۰۱۶). در واقع عوامل مدرسه وظیفه دارند هنگام مشاهده آزار و اذیت دانش آموزان ناراضی جنسیتی، مداخله درستی انجام دهند، اما با این حال بسیاری از آن‌ها مداخله‌ای نمی‌کنند و حتی در برخی از موارد باعث ناراحتی و آزار این دانش آموزان می‌شوند (کاسیو، گریتاک، گیگا، ویلناس و دانیسچسکی^۴، ۲۰۱۳). برخی از محققان اظهار می‌دارند که معلمان و مشاوران مدرسه غالباً از اعتقادات و برداشت‌های خود پیرامون دانش آموزان ترنسجندر بی‌اطلاع هستند و در برقراری ارتباط با دانش آموزان اقلیت جنسیتی مشکل دارند و سردرگم می‌شوند (پرز، اسچاندینگ و دائو، ۲۰۱۳^۵). بسیاری از مشاوران مدارس، خود را حامی معرفی می‌کنند؛ در حالی که سطح ادراک شده آن‌ها از این حمایت متفاوت است؛ به این معنا که حمایت آن‌ها با تلاش‌های واقعی آن‌ها مغایر است (جک، ۲۰۱۹^۶) و این می‌تواند مدارس و دانش آموزان را با مشکلات جدی مواجه کند. با توجه به اهمیت بررسی نقش مشاوران مدرسه در تعامل با دانش آموزانی که در اقلیت‌های جنسیتی هستند، در این پژوهش به دنبال معرفی بر تحقیقات انجام شده در ارتباط با فرستادها و چالش‌های مشاوران مدرسه در کار با دانش آموزان ناراضی جنسیتی هستیم.

روش

مطالعه حاضر مروری توصیفی و نظاممند است. بهمنظور بررسی منابع موجود، علاوه بر بررسی منابع داخلی مانند SID Noormages^۷، Magiran^۸ منابع خارجی مانند Taylor & Francis^۹, Pubmed^{۱۰}, Elsevier^{۱۱} استفاده شده است. همچنین برای بررسی دقیق‌تر از موتورهای جستجوی Google Scholar^{۱۲} و Sciedencedirect^{۱۳} نیز استفاده شده است. کلمات کلیدی مانند "مشاور مدرسه"، "دانش آموزان ناراضی جنسیتی"، "دانش آموزان ترنسکشوال" و "هویت جنسیتی" در فارسی و "Gender dysphoria", "Transsexual" و "Gender identity", "School counselor", "School counselor"^{۱۴} در مقالات انگلیسی جستجو شده‌اند. با توجه به نو بودن موضوع پژوهش، محدودیت زمانی در نظر گرفته نشده است.

در جستجو با کلیدواژه‌های فوق به صورت اولیه، حدود ۸۰۰ مقاله انگلیسی و ۵۰ مقاله فارسی به دست آمد که پس از مطالعه عنوانین مقالات و حذف مقالات تکراری بازبایی شده از پایگاه‌های اطلاعاتی مختلف، ۶۰ مقاله مرتبط انتخاب شد. پس از انتخاب اولیه مقالات مرتبط بر اساس چکیده، مقاله‌هایی که در حوزه کار مشاور با دانش آموزان ناراضی جنسیتی نبودند حذف شده و با توجه به اختصاصی بودن حوزه پژوهش، درنهایت ۷ مقاله انگلیسی مرتبط با موضوع، شرایط ورود به تحقیق را داشتند و مورد بررسی نهایی قرار گرفتند.

یافته‌ها

1 Shi & Doud

2 Isssel, Kulick, Wernick, Sullivan

3 Gay, Lesbian, Straight Education Network

4 Singh & Kosciw

5 Kosciw

6 Rez, Schanding & Dao

7 Jack

پس از جستجو، غربالگری و ارزیابی کیفی مطالعات در طی مرور سیستماتیک، در پایان ۷ مقاله مورد بررسی قرار گرفته‌شد. پس از بررسی مقالات، تعداد ۷ مقاله در حوزه کار مشاوران مدارس با دانش‌آموزانی که در اقلیت‌های جنسیتی قرار دارند به دست آمد که تمامی آن‌ها به زبان انگلیسی بودند و مشخصات آن‌ها در جدول ۱ آورده شده است.

جدول ۱. مشخصات مطالعات وارد شده در مرور سیستماتیک

ردیف	نویسنده اول	سال	روش
۱	گودریچ ^۱	۲۰۰۹	کتابخانه ای
۲	آنلیس ^۲	۲۰۰۹	کتابخانه ای
۳	مادیو ^۳	۲۰۱۸	کتابخانه ای
۴	سیمونز ^۴	۲۰۱۸	کتابخانه ای
۵	ربرتون ^۵	۲۰۱۹	کیفی
۶	سیمونز ^۶	۲۰۱۹	کیفی
۷	جک	۲۰۱۹	کتابخانه ای

ربرتون، مارن، جنیفر و جاکوب^۶ (۲۰۱۹) در مقاله خود با عنوان "حمایت از دانش‌آموزان ناراضی جنسیتی: آمادگی، تلاش‌های آموزشی و حمایت لازم مشاوران مدرسه"، ۱۷۴ مشاور مدرسه را که در دامنه سنی ۲۳-۷۷ سال بودند مورد مصاحبه قرار دادند. ملاک‌های ورود مشاوران مواردی را شامل می‌شدند: از جمله اینکه شرکت‌کنندگان حتماً مشاور مدرسه باشند و تجربه کار با دانش‌آموزانی را که در اقلیت‌های جنسیتی هستند داشته باشند و حداقل سن آن‌ها ۱۸ سال باشد. مصاحبه‌ها با سوال‌های جمعیت‌شناسنخانه مثل سن یا شرایط کاری و سطح تحصیلات آغاز شد و در ادامه سوال‌هایی در ارتباط با آموزش‌های گذشته و فعلی دانش‌آموزان در مورد موضوعات جنسیتی پرسیده شد و در آخر سوال‌هایی درخصوص اینکه خود مشاوران به چه میزان آمادگی کار با این دانش‌آموزان را دارند و تا چه میزان آموزش دیده‌اند پرسیده شد. تمرکز این مقاله بر تجربه مشاوران مدرسه در کار با دانش‌آموزان ناراضی جنسیتی بود. سوال‌های این پژوهش عبارت بودند از: ۱. میزان آمادگی مشاوران مدرسه در همکاری با دانش‌آموزان ناراضی جنسیتی چگونه است؟ ۲. مشاوران مدرسه چگونه بافت مدرسه را برای آموزش درخصوص مسائل جنسیتی آمده می‌کنند؟ ۳. مشاوران در مدرسه برای ارائه خدمات مناسب به این دانش‌آموزان به چه حمایت‌هایی نیاز دارند؟

سیمونز و کادرادو^۷ (۲۰۱۹) در پژوهش کیفی خود با عنوان "روایت مشاوران مدرسه در رابطه با دفاع از دانش‌آموزان^۸"، ۹ نفر از مشاوران مدرسه را مورد بررسی قرار دادند. نمونه مورد پژوهش، مشاوران مدرسه‌ای بودند که در رنج سنی ۳۱-۶۸ قرار داشتند. شرایط ورود به پژوهش عبارت بودند از: مشاوران در مدارس مشغول به کار باشند و تجربه کار با دانش‌آموزانی که در اقلیت‌های جنسیتی هستند را داشته باشند و علاوه بر این به کار با این دانش‌آموزان علاقه داشته باشند، زیرا در این صورت احتمال اینکه پاسخ‌های صادقانه‌ای دهنده بالا می‌رود. مهم‌ترین سوال این پژوهش که مصاحبه‌ها پیرامون آن انجام شده است این است که آیا مشاوران از این دانش‌آموزان حمایت می‌کنند؟

1 Goodrich

2 Anneliese

3 Matthew

4 Roberto

5 Simons

6 Maureen, Jennifer & Jacob

7 Cuadrad

8 Lesbian, Gay, Bisexual, Transgender, Queer

علاوه بر این‌ها آنلیس و تئودور^۱ (۲۰۰۹) در پژوهش خود به نقش مشاوران مدرسه در مقاطع گوناگون تحصیلی در کار با افراد ناراضی جنسیتی پرداخته است. سیمونز، بک، آسپلاند، چان و بایرد^۲ (۲۰۱۸) در تحقیق خود توصیه‌هایی برای کار با دانش آموزانی که اقلیت جنسیتی هستند ارائه داده است. مادیو، مردیو، هالی و لاورا^۳ (۲۰۱۸) نیز در کارپژوهشی خود با تکیه بر نظریه بروونفر بر نظریه‌هایی را به مشاوران مدرسه برای کار با دانش آموزانی که در اقلیت‌های جنسیتی هستند ارائه می‌دهند. همچنین جک^۴ (۲۰۱۹) در پژوهش خود وسایل آموزشی را برای کار مشاوران مدرسه با دانش آموزانی که در اقلیت جنسیتی هستند معرفی می‌کند و در انتهای نیز می‌توان به تحقیق گودریچ و لاک^۵ (۲۰۰۹) اشاره کرد که در آن اصول و برنامه‌هایی برای مشاوران مدرسه، در جهت کار با دانش آموزان اقلیت جنسیتی آورده شده است که از مجموع این تحقیقات نتایجی در خصوص نحوه ارتباط مشاوران مدارس، در کار با دانش آموزان ناراضی جنسیتی بهدست آمده است که آن را به طور خلاصه در جدول ۲ مشاهده می‌کنید.

جدول ۲. مرور یافته‌های پژوهش‌ها

ردیف	سال	نویسنده اول	یافته‌ها
۱	۲۰۰۹	گودریچ	در این مقاله نمونه‌هایی از برنامه‌های مشاوران مدارس در کار با دانش آموزانی که در اقلیت جنسیتی هستند، ارائه شده است. این برنامه‌ها بر طبق الگوی ملی ASCA تهیه شده است. از جمله اصولی که برای مشاوران مدارس در کار با این دانش آموزان پیشنهاد شده است عبارتند از: مشاوران مدرسه وظیفه اخلاقی و حرفاءی دارند تا نیاز دانش آموزانی که در اقلیت‌های جنسیتی هستند را همانند دانش آموزان دیگر بطرف کنند، به عبارتی دیگر، هویت و تجربه‌های دانش آموزان در خلا رخ نمی‌دهد بلکه دربستر روابط متقابل شکل می‌گیرد، به همین جهت، برنامه مشاوران مدارس باید مواردی همانند برنامه‌ریزی برای دانش آموز و مشاوره با او و فعالیت‌های پشتیبانی باشد و با توجه به نوع اقلیت جنسیتی، مشاوره با آنان متفاوت باشد. نکته حائز اهمیت این است که مشاوران مدرسه قبل از مداخله مستقیم از چند نکته آگاهی داشته باشند، مثلاً عقاید و تعصبات خود را درباره گرایش و هویت جنسیتی بشناسند و پیرامون نیازهای منحصر به فرد دانش آموزان و خانواده آن‌ها اطلاعات لازم را کسب کنند و یک برنامه درمانی مناسب داشته باشند. مشاوران مدرسه بهتر است که ضمن ارائه خدمات مشاوره‌ای از پشتیبانی و مساعدت سایر کارکنان مدرسه نیز استفاده کنند.
۲	۲۰۰۹	آنلیس	در این مقاله به اهمیت نقش زبان و اصطلاحات مورد استفاده در کار با دانش آموزان ناراضی جنسیتی اشاره شده است. به عبارت دیگر بهتر است مشاوران در مخاطب قراردادن دانش آموزان و استفاده از کلمات، با آگاهی بیشتری عمل کنند. مشاوران باید به همکاران و والدین آموزش دهنده که به مسائل، نگاهی جنسیتی نداشته باشند و برای دانش آموزان محدودیت‌های افراطی ایجاد نکنند. از موارد دیگر که لازم است به آن توجه شود، نیازهای این دانش آموزان و صلاحیت مشاور برای کار با این افراد است.
۳	۲۰۱۸	مادیو	در این مقاله با استفاده از الگوی زیست محیطی بروونفربرنر ^۶ به مشاورین مدارس در جهت تهیه برنامه جامع مشاوره‌ای، برای این دانش آموزان کمک کرده است. از جمله موارد تأکید شده این است که مشاوران مدارس قبل از کار با این دانش آموزان، موانع احتمالی مانند ترس از همکاران مدرسه، تحمیل ارزش‌ها و ... را بشناسند. البته از مشاوران مدرسه انتظار نمی‌رود که پاسخ تمام سوال‌ها را داشته باشند، بلکه بهتر است به عنوان مدافع حقوق نوجوانان، موانع احتمالی را پیش‌بینی کنند. بر اساس الگوی بروونفربرنر مشاوران مدارس می‌توانند با برقراری ارتباط مناسب در سطح فردی و اجتماعی، ایجاد فضای امن در مدارس، تغییر سیاست‌های نامناسب مدرسه، تبعیض علیه

1 Theodore

2 Asplund, Chan & Byrd

3 Meredith, Haley, Laura

4 Luck

5 Bronfenbrenner's Ecological Systems Theory

این دانشآموزان را حذف کنند و با گروههای مختلف جامعه، برای کمک به این دانشآموزان همکاری کنند.

این پژوهش، تاکید بر آموزش مشاوران دارد. بهتر است مشاوران خودکارآمدی اخود را درخصوص آموزش مسائل جنسیتی، به والدین و همکاران و ... افزایش دهند. علاوه براین محافظت از این دانشآموزان دربرابر آزار و اذیت، از وظایف مهم مشاور مدرسه است. علی رغم تمام محدودیت‌هایی که برای مشاوران مدارس وجود دارد آن‌ها می‌توانند تاثیرمثبتی بر این دانشآموزان بگذارند و جهان امن کوچکی را برایشان ترسیم کنند.

مشاوران در پاسخ به سوالات مربوط به میزان آمادگی آن‌ها برای کار با دانشآموزان اقلیت‌های جنسیتی، سه دسته پاسخ را راهه دادند. عده ای معتقد بودند که از آمادگی کامل برخوردار نیستند و تاحدی آمادگی دارند، تعدادی باور داشتند که اطلاعات اضافی دریافت کردن و مابقی معتقد بودند که از آمادگی لازم برخوردار نیستند. علاوه بر این از چالش‌های عمده مشاوران مدرسه، مقاومت مدیران مدارس، در جهت برگزاری جلسات آموزشی مرتبط با مسائل جنسیتی برای والدین بود.

از جمله نتایج مهم این پژوهش، لزوم توجه به فضای امن اتاق مشاوره برای این دانشآموزان است، به طوری که مشاور، نقش مهمی در سلامت روان این دانشآموزان دارد. یکی از مسائلی که می‌توان در جهت کمک به این دانشآموزان درنظر داشت، توجه به توامندسازی و تاکید بر کشف نقاط قوت است.

نتایج تحقیقات این پژوهش بیانگر این است که دانشآموزان اقلیت جنسیتی، مورد آزار و اذیت بیشتری از سوی همسالان خود قرار می‌گیرند. این درحالی است که در مدرسه و خانه از حمایت‌های لازم برخوردار نیستند. توجه به نقش موثر مشاور مدرسه، می‌تواند در تصمیم‌گیری و بهبود اوضاع این دانشآموزان موثر باشد.

بحث و نتیجه‌گیری

بررسی مطالعات مرتبط با مدرسه دانشآموزان ناراضی جنسیتی، نشان داده است که نقش مشاوران مدرسه در تعامل با این دانشآموزان بسیار مهم است. ممکن است دانشآموزان ناراضی جنسیتی به دلیل تجارب منفی در زندگی خود، با شدت بیشتری نسبت به دانشآموزان مطابق با جنسیت، آسیب‌پذیر باشند (گراسمن و داوگلی^۱، ۲۰۰۶). برای اولین بار در سال (۲۰۰۳)، انجمان مشاوران مدارس آمریکا، از مشاوران مدارس خواست تا نقاط قوت دانشآموزان را به عنوان راهی برای ارتقا موقفيت دانشآموزان در نظر گیرند. در نسخه‌های جدیدتر، این مدل به دنبال توجه به نقش و عملکرد مشاور مدرسه به عنوان یک حمایت‌کننده است (انجمان مشاوره مدرسه آمریکا، ۲۰۱۲). تحقیقات نشان داده است که این دانشآموزان فشار زیادی را از سوی جامعه متحمل می‌شوند و این در حالی است که بسیاری از دانشآموزان در خانه نیز فاقد پشتیبانی لازم هستند (برامل و شارپ^۲، ۲۰۱۰). این دانشآموزان نیاز دارند، در مدرسه پشتیبانی لازم را دریافت کنند تا زمان زیادی که در مدرسه هستند مورد آزار و اذیت قرار نگیرند. گزارش کردن که به دلیل ترس از آزار و اذیت، تبعیض و شکستن تابوهای جامعه، کمبود پیشینه از تجارب و شیوع جوانان ناراضی جنسیتی، وجود دارد که باعث نامرئی شدن این افراد می‌شود. در این میان می‌توان گفت که مشاوران مدرسه در موقعیت خاصی برای کمک به این دانشآموزان قرار دارند، این درحالی است که برخی از آن‌ها برای حمایت از دانشآموزان شرایط سختی را تجربه می‌کنند؛ به عنوان مثال مدیران ممکن است از مشاوران برای حمایت از دانشآموزان ناراضی جنسیتی پشتیبانی نکنند (مادیو، مردیو، هالی و لاور، ۲۰۱۸).

1 self-efficacy

2 Grossman & Daugelli

3 Brummel & Sharp

چالش‌ها و فرصت‌های مشاوران مدرسه در کار با دانش آموزان ناراضی جنسیتی: مرور سیستماتیک
The Opportunities Challenges School Counselors Face Working with Students with Gender Dysphoria

لازم است مشاوران مدرسه قبل از مداخله مستقیم، بررسی‌هایی درباره عقاید و تعصبات خود، پیرامون مسائل مربوط به جنسیت داشته باشند، اهمیت استفاده از واژگان مناسب برای این افراد را بدانند، درباره نیازهای منحصر به فرد این افراد در خانواده اطلاعات داشته باشد و یک پروتکل درمانی را فراهم آورند (دائگلی و کاس^۱، ۱۹۹۴، به نقل از گودریچ و لوک^۲، ۲۰۱۵). مشاوران مدارس می‌توانند آموزش‌های خود را از طریق برنامه‌های درسی و از طریق فعالیت‌های کلاسی و مشاوره فردی و گروهی ارائه دهند که در این مسیر، و ارزیابی خودکارآمدی و محیط بسیار مهم است. خودکارآمدی، مواردی از این قبیل را شامل می‌شود که چگونه می‌توانم این دانش آموزان را درک کرده و به آن‌ها کمک کنم؟ چگونه می‌توانم مدیر مدرسه را درجهٔ حمایت از دانش آموزان با خود همراه سازم؟ علاوه بر این درصورتی که مشاوران مدارس مجاز به صحبت درخصوص اقلیت‌های جنسیتی در کلاس به صورت مستقیم نباشند، می‌توانند به صورت فردی با دانش آموزان صحبت کنند (سیمونز، بک، آسپلاند، چان و بایرد، ۲۰۱۸). همچنین بهتر است که مشاوران مدرسه با دانش آموز، معلم و والدین همکاری لازم را داشته باشد تا طیف گسترده‌ای از رفتارهای جنسیتی که برای همه تجربه می‌شوند را درک کنند. ضروری است که مشاور، مدافع حقوق تمام دانش آموزان باشد تا آن‌ها احساس امنیت داشته باشند (چن هایز، ۲۰۰۶). در نتایج تحقیقات مادیو، مادیو، هالی و لاورا (۲۰۱۸) آمده است که مشاوران مدرسه می‌توانند با برقراری ارتباط در سطح فردی و اجتماعی و ایجاد فضایی امن برای همه دانش آموزان در مدارس، سیاستی درجهٔ رفع تبعیض برای دانش آموزان اقلیت جنسیتی داشته باشند و با گروه‌های مختلف جامعه برای ارتقای وضعیت این افراد همکاری داشته باشند.

طبق پژوهش‌هایی که در حیطه ارتباط مشاوران مدرسه با دانش آموزان ناراضی جنسیتی جمع‌آوری شده است، می‌توان گفت که تأثیر مشاوران مدرسه در ایجاد محیطی خصمانه و یا حمایت‌گرانه برای این دانش آموزان، انکارنشدنی است. انواع دستورالعمل‌های مناسب برای ارتباط با این دانش آموزان را می‌توان در دو طبقه خودنگری مشاور و تعامل با دانش آموز ناراضی جنسیتی قرار داد. در طبقه بندي مربوط به خودنگری مشاور، لازم است مشاوران قبل از کار با این دانش آموزان، از عقاید و تعصبات خود در زمینه مسائل جنسیتی و توانایی و علاقه خود در کار با این دانش آموزان، آگاهی داشته باشند. علاوه بر این لازم است مشاوران در تعامل با این دانش آموزان به نیازهای آن‌ها توجه کرده و حمایت‌های لازم را انجام دهند. از جمله حمایت‌های لازم می‌توان به فراهم کردن فضایی امن در مدرسه، رفع تبعیض و نگاه جنسیتی، آگاهی در استفاده از واژگان مناسب، شناخت موانع احتمالی، توجه به نقاط قوت دانش آموزان و ارائه آموزش‌های لازم در زمینه مسائل مربوط به ناراضایتی جنسیتی به عوامل مدرسه و والدین دانش آموزان اشاره کرد. توجه به این مسائل می‌تواند گامی موثر در جهت روش‌سازی چالش‌ها و نحوه رو به رو شدن با آن‌ها، در تعامل مشاور و دانش آموز ناراضی جنسیتی باشد.

منابع

- انجمن روان‌پزشکی آمریکا. (۲۰۱۳). راهنمای تشخیصی و آماری اختلال‌های روانی (*DSM-5*). ترجمه فرزین رضائی، علی فخرایی، آتوسا فرمند، علی نیلوفری، رُانت هاشمی آذر و فرهاد شاملو. (۱۳۹۶). چاپ سوم، تهران: انتشارات ارجمند.
- اوجانی، ر، مهری‌زاد، ا؛ فرج‌بی‌جاری، ا. (۱۳۹۴). مقایسه سبک‌های هویت و تصور از خود در گروهی از زنان و مردان ناراضای جنسیتی با افراد عادی. پایان نامه کارشناسی ارشد، روانشناسی بالینی، دانشگاه الزهرا(س).
- جوهريان، ف و کوچکيان، ف. (۱۳۸۵). اختلال هویت جنسی و ابعاد اجتماعی آن: بررسی پدیده ناراضایتی جنسی در ايران. مجله رفاه اجتماعی، ۲۱، ۲۶۵-۲۹۲.
- دادفر، م؛ یکه یزدان دوست، ر؛ دادفر، ف. (۱۳۸۸). بررسی الگوهای شخصیتی بیماران مبتلا به اختلال هویت جنسی. مجله علمی پژوهشی قایلونی، (۲) ۹۶-۹۹.
- садوک، ب؛ سادوک، و؛ روئیز، پ. (۲۰۱۵). خلاصه روان‌پزشکی. ترجمه فرزین رضاعی(۱۳۹۴)، چاپ چهارم، تهران: انتشارات ارجمند.

¹ Daugelli & Cass

² Goodrich & Luke

³ Simons, Beck, Asplund, Chan & Byrd

⁴ Chen-Hayes

صفری شالی، رو عبدالمولایی، آ. (۱۳۹۵). تاثیر عوامل اجتماعی شدن بر هویت نوجوانان (همسالان، مدرسه و رسانه). *فصلنامه خانواده و پژوهش*، ۲۷، ۱۱۷-۱۲۶.

کوئن، ب. (۲۰۰۵). *مبانی جامعه شناسی*. ترجمه غلامعباس توسلی و رضا فاضل (۱۳۹۱). چاپ دوم، تهران: سمت.
 منادی، م؛ فرشی صبح خیز، ف. (۱۳۸۹). بررسی نقش هویت مادران در شکل گیری هویت جنسیتی دختران نوجوان شهر تهران. *پژوهشنامه علوم اجتماعی*، ۴، ۷-۳۱.

منادی، مرتضی. (۱۳۹۲). *جامعه شناسی آموزش و پرورش*. تهران: انتشارات آوای نور.
 موحد، م؛ حسین زاده کاسمانی، م. (۱۳۹۱). رابطه اختلال هویت جنسی با کیفیت زندگی. *فصلنامه علمی پژوهشی رفاه اجتماعی*، ۱۲(۴۴)، ۱۱۱-۱۴۲.
 وکیلی، م؛ حاج حسینی، م؛ جواهری، ع. (۱۳۹۹). مدرسه و هویت جنسیتی: مطالعه پدیدارشناختی چالش‌های هویتی نوجوانان ناراضی جنسیتی در مدرسه. *پایان نامه کارشناسی ارشد مشاوره مدرسی*. دانشگاه تهران.

Anneliese, A. S., & Theodore, R. B. (2009) Creating Developmentally Appropriate, Safe Counseling Environments for Transgender Youth: The Critical Role of School Counselors, *Journal of LGBT Issues in Counseling*, 3:3-4, 215-234, DOI: 10.1080/15538600903379457

Byrd, R., & D. G. Hays. (2012). "School Counselor Competency and Lesbian, Gay, Bisexual, Transgender and Questioning (LGBTQ) Youth." *Journal of School Counseling* 10 (3): 1-28.

Chen-Hayes, S. (2001). "Counseling and Advocacy with Transgendered and Gender-Variant Persons in Schools and Families." *Journal of Humanistic Counseling, Education and Development* 40: 34-48.

Chen-Hayes, S. F. (2006). Counseling and advocacy with transgender and gender- variant persons in schools and families. *Journal of Humanistic Counseling, Education, & Development*, 40, 34-49.

Dadfar, F., Dadfar, M., yekeyazdandust, R. (2009). Study of personality patterns in patients With gender identity disorder. *Scientific Journal of Forensic Medicine*. 15(2), 96-99.

Dessel, A. B., Kulick, A., Wernick, L. J., & Sullivan, D. (2017). The importance of teacher support: Differential impacts by gender and sexuality. *Journal of Adolescence*, 56, 135-144. <https://doi.org/10.1016/j.adolescence.2017.02.002>.

Goodrich, K. M., & LUKE, M. (2015). LGBTQ Responsive School Counseling. *Journal of LGBT Issues in Counseling*, (3), 113-127.

Grossman, A. H., & Daugelli, A. R. (2006). Transgender youth and life-threatening behaviors. *Suicide Life Threat Behav.* 2007 Oct;37(5):527-37. doi: 10.1521/suli.2007.37.5.527. PMID: 17967119.

Jack D. S. (2019). School Counselor Transgender Intersex Advocacy Competence Scale(SCTIACS): Construction and Validation. *Professional School Counseling*, 23(1): 1-15. DOI: 10.1177/2156759X19873902

Kon, A. A. (2014). Transgender children and adults. *American Journal of Bioethics*, 14, 48–50. doi:10.1080/15265161.2014.862410

Kosciw, J. G., Greytak, E. A., Giga, N. M., Villenas, C., & Danischewski, D. J. (2016). The 2015 National School Climate Survey: The experiences of lesbian, gay, bisexual, transgender, and queer youth in our nation's schools. *New York, NY: GLSEN*.

Kristopher M. Goodrich & Melissa Luke (2009) LGBTQ Responsive School Counseling, *Journal of LGBT Issues in Counseling*, 3:2, 113-127, DOI: 10.1080/15538600903005284

Lassiter, P. S., & Sifford, A. M. (2015). Perceptions of a Gay-Straight Alliance club ban: School counselors and advocacy for LGBTQ students. *Journal of School Counseling*, 13(10), 1-41.

Matthew J. Beck, Meredith A. Rausch, Haley D. Wikoff & Laura L. Gallo (2018) Ecological Considerations and School Counselor Advocacy With LGBT Students, *Journal of Counselor Leadership and Advocacy*, 5:1, 45-55.

Petty, T., Good, A., & Putman, S. M. (2016). *Handbook of research on professional development for quality teaching and learning*. Hershey, PA: IGI Global.

Roberto L. A, Maureen C. K, Jennifer G. H & Jacob H. (2019). Supporting transgender students: School counselors' preparedness, training efforts, and necessary support, *Journal of LGBT Youth*.

Shi, Q., & Doud, S. (2017). An examination of school counselors' competency working with lesbian, gay and bisexual and transgender (LGBT) students. *Journal of LGBT Issues in Counseling*, 11(1), 2-17.

Simons, J. D., Beck, M. J., Asplund, N. R., Chan, C. D.& Byrd, R. (2018). Advocacy for gender minority students: recommendations for ,school counselors. *Sex Education*, 18:4, 464-478.

Simons, J., & Cuadrado, M. (2019). Narratives of School Counselors Regarding Advocacy for LGBTQ Students. *Professional School Counseling*,22(1), 1-9.

Simons, J. D., & Russell, S. T. (2019). Educator interaction with sexual minority students. *Manuscript submitted for publication*.

Singh, A. A., & BURNES, T. A. (2014). Creating Developmentally Appropriate, Safe Counseling Environments for Transgender Youth: The Critical Role of School Counselors. *Journal of LGBT Issues in Counseling*, 3, 215-234.

Singh, A. A., Kosciw, J. G. (2016). School counselors transforming schools for lesbian, gay, bisexual, transgender, and queer (LGBTQ) students. *ASCA*, 20(1a), 1-4.

The Opportunities Challenges School Counselors Face Working with Students with Gender Dysphoria

- Super, J. T., and L. Jacobson. 2011. "Religious Abuse: Implications for Counseling Lesbian, Gay, Bisexual, and Transgender Individuals." *Journal of LGBT Issues in Counseling* 5 (3–4): 180–196.
- Swanson, K., & Gettinger, M. (2016). Teachers' knowledge, attitudes, and supportive behaviors toward LGBT students: Relationships to gay-straight alliances, antibullying policy, and teacher training. *Journal of LGBT Youth*, 13, 326-351.
- Wimberly, G. L. (2015). LGBTQ issues in education: Advancing a research agenda. Washington, DC: American Educational Research Association.